

Dostupnost službenih informacija : e-demokracija

**Renata Pekarari i Tamara Horvat,
Hrvatska informacijsko-dokumentacijska
referalna agencija - HIDRA**

**Institut Ruđer Bošković, Zagreb
25. siječnja 2012. godine u 15.00 sati**

Cilj:

- osvijestiti odnos dostupnosti (službenih) informacija i razvoja demokracije
-

GRAĐANI IMAJU PRAVO ZNATI !

Što imamo pravo znati?

- kako država, odnosno, tijela javne vlasti, kao servis građana
 - obavlja poslove koji su joj povjereni i
 - troši proračunska sredstva

Tijela javne vlasti:

- Tijela državne vlasti:
 - zakonodavna vlast
 - izvršna vlast
 - Ustavni sud i sudbena vlast
- Diplomatsko konzularna predstavništva RH
- Ustanove javnog sektora
- Poduzeća od javnog interesa
- Lokalna i područna samouprava

Kako doći do (službene) informacije?

- zahtjev za informacijom upućen tijelu javne vlasti
- knjižnice, arhivi (NSK, narodne knjižnice)
- knjižnice u sklopu tijela javne vlasti
- internetske stranice tijela javne vlasti
- informacijski posrednici - servisi

... propisi, statuti, pravilnici o radu, planovi i/ili programi rada, izvješća o radu, nacionalni programi, strategije, analize, istraživanja, norme, preporuke, upute, smjernice, studije, stručne podloge, savjetodavna, popularna i promidžbena izdanja, službeni glasnici ...

Propisi koji reguliraju pravo na pristup informacijama

Načelo prava javnosti na pristup službenim dokumentima po prvi puta se spominje u Zakonu o slobodi tiska Kraljevine Švedske koji je stupio na snagu **1766.** godine.

Isto načelo je danas dio važećeg Zakona o slobodi tiska koji je u Švedskoj ustavni zakon.

Propisi koji reguliraju pravo na pristup informacijama (cont.)

Svijet - dokumenti međunarodnih organizacija

OPĆA DEKLARACIJA UN-a O LJUDSKIM PRAVIMA (usvojena i proglašena 10. prosinca 1948. godine)

Članak 19.

Svatko ima pravo na slobodu mišljenja i izražavanja. To pravo obuhvaća slobodu zadržavanja mišljenja bez vanjskih pritisaka te slobodu traženja, primanja i širenja informacija i ideja putem bilo kojeg sredstva javnog priopćavanja i bez obzira na granice.

Propisi koji reguliraju pravo na pristup informacijama (cont.)

Svijet - dokumenti međunarodnih organizacija

- rezolucije, direktive, preporuke, deklaracije, konvencije različitih tijela Europske unije
- Povelja o temeljnim pravima Europske unije (2000.)

Propisi koji reguliraju pravo na pristup informacijama (cont.)

Svijet - dokumenti međunarodnih organizacija

- Konvencija o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda Vijeća Europe (1950.)
- Elektronička demokracija (e-demokracija), Preporuka Rec(2009)1 koju je usvojio Odbor ministara Vijeća Europe 18. veljače 2009. godine

Propisi koji reguliraju pravo na pristup informacijama (cont.)

Svijet - države svijeta

- ustavi (u velikoj većini država)
- pojedini propisi država

Propisi koji reguliraju pravo na pristup informacijama (cont.) Svijet - države svijeta

- Više od 90 država svijeta ima Zakon o pravu na pristup informacijama ili propis slična naziva koji regulira ista pitanja
- Zakon o slobodi informiranja koji je stupio na snagu u SAD 1966. pokrenuo je donošenje zakona u drugim državama Europe i svijeta

Propisi koji reguliraju pravo na pristup informacijama Republika Hrvatska

□ Ustav Republike Hrvatske

Članak 38.

... Jamči se pravo na pristup informacijama koje posjeduju tijela javne vlasti. Ograničenja prava na pristup informacijama moraju biti razmjerna naravi potrebe za ograničenjem u svakom pojedinom slučaju te nužna u slobodnom i demokratskom društvu, a propisuju se zakonom...

Propisi koji reguliraju pravo na pristup informacijama Republika Hrvatska

- **Zakon o pravu na pristup informacijama (NN 172/03)**
- **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pravu na pristup informacijama (NN 144/10, 077/11)**

i niz zakona, uredbi, pravilnika, odluka, statuta...

Novi mediji - informacijska pismenost

- informacije (iz svih područja ljudske djelatnosti) sve više u elektroničkom obliku dostupne putem Interneta

Novi mediji - informacijska pismenost, e-pismenost (cont.)

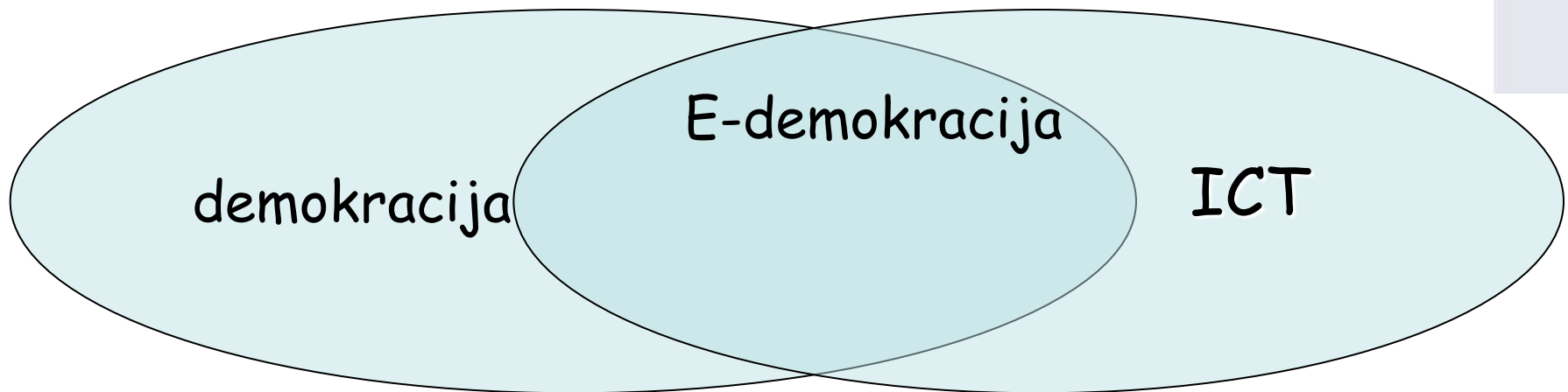
pojedinač danas mora biti informacijski pismen odnosno

- osposobljen da uz pomoć tehnologija učinkovito traži i pronalazi informacije
- bude upućen u njihov odabir i vrednovanje
- svjestan problema vjerodostojnosti informacija
- da s lakoćom koristi medije
- da ima sposobnost prenošenja informacija drugima

Pismenosti 21. stoljeća:

- informacijska pismenost
 - knjižnična
 - medijska
 - računalna / informatička
 - internetska
 - digitalna
-

E- demokracija

Njezin glavni cilj je elektronička podrška demokraciji!

e-parlament
e-vlada

e-zakonodavstvo

e - demokracija

e-peticija

e-pravosuđe

e-okoliš

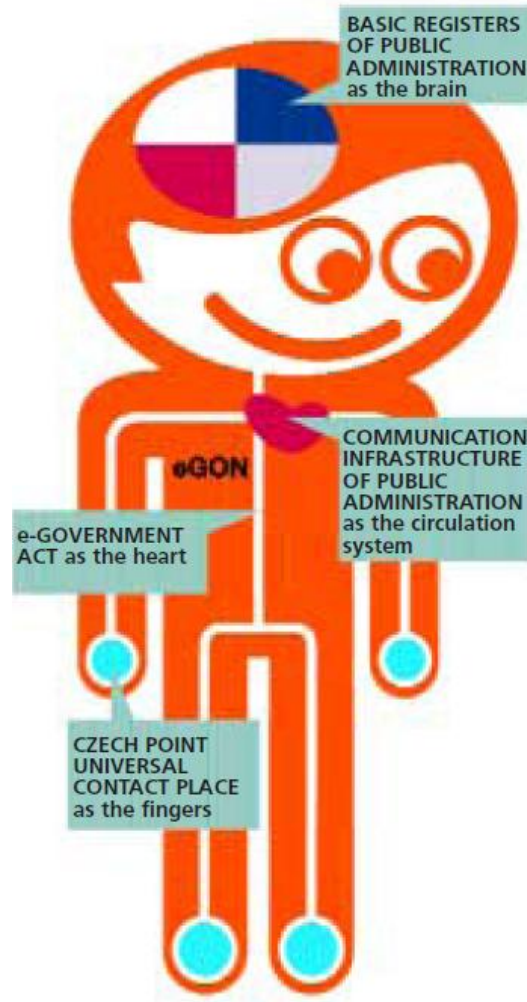
e-glasovanje
e-konzultacije

e-izbori

e-zagovaranje

e-vlada

E- demokracija

transparentnost
odgovornost

razumijevanje
angažiranost

donošenje odluka uključenost
sudjelovanje

dostupnost
supsidijarnost

povjerenje u demokraciju

socijalna kohezija

Moguće 24h!

E-demokracija = non-stop demokracija

E- demokracija

E-demokracijom se može postići bilo koja vrsta djelovanja:

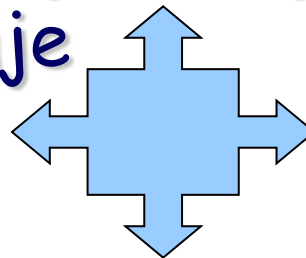
pružanje informacija;

komunikacija, konzultacije, razmatranje;

transakcija, ovlašteno sudjelovanje,
suodlučivanje i odlučivanje

E- demokracija

E-demokracija traži informaciju, dijalog, komunikaciju, donošenje odluka i kontinuirano stvaranje otvorenih javnih prostora gdje se građani mogu okupljati i zastupati svoje građanske interese.

Primjer: Državni portal Slovenije, podportal e-demokracija

<http://e-uprava.gov.si/e-uprava/edemokracija.euprava>

<http://predlagam.vladi.si/>

- ▶ E-demokracija
- ▶ Predpisi v pripravi
- ▶ Program dela vlade
- ▶ Predlagam.vladi.si

- ▶ Želim sodelovati pri postopkih priprave predpisov
- ▶ Želim sodelovati pri odpravi administrativnih ovir
- ▶ Želim kontaktirati izvoljene predstavnike
- ▶ Želim vedeti več o demokratičnih procesih
- ▶ Potrebujem informacijo
- ▶ Pogosta vprašanja in odgovori
- ▶ Naročanje na novice

- ▶ Register predpisov Slovenije
- ▶ Informacijski sistem Vlade RS
- ▶ Zakonodaja v Državnem zboru
- ▶ Uradni list RS

Pozdravljeni na podportalu E-demokracija!

Vaše mnenje šteje! Podportal E-demokracija Vam omogoča, da aktivno sodelujete pri odločanju o vašem življenju. Najpomembneje pri tem je, da lahko vplivate na pripravo predpisov, saj lahko podate svoje mnenje, predloge, pripombe in pobude predlagateljem predpisov in odločevalcem.

Prav tako lahko s svojimi konkretnimi predlogi in pripombami sodelujete pri odpravi administrativnih ovir, kar posredno večkrat pomeni tudi spreminjanje veljavnih predpisov. Lahko pa tudi neposredno kontaktirate svoje izvoljene predstavnike in s tem pripomorete k bolj učinkovitemu delovanju javne uprave. Lahko si samo širite svoje poznavanje delovanja uprave s tem, da si preberete nekaj več s področja demokratičnih procesov in s področja zakonodaje, pravnih pravil v EU, informacij javnega značaja ali volitev.

Razvoj E-demokracije je sofinanciran iz Evropskega socialnega sklada, v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete Institucionalna in administrativna usposobljenost, prednostna usmeritev Učinkovita in uspešna javna uprava.

Novice - e-demokracija

Predčasne volitve v Državni zbor RS

01.12.2011 - 4. decembra bodo potekale prve predčasne volitve v Državni zbor RS.

Slovenija se je udeležila 6. ministrske konference na temo e-uprave v Poznanu

23.11.2011 Delegacija MJU je na Poljskem predstavila projekte s področja elektronskih storitev

Iskalnik po predpisih v postopku priprave

Iskalnik omogoča iskanje predpisov glede na naziv predpisa, organ, ki ga pripravlja, vrsto (pravilnik, uredba, zakon) ali status, v katerem se predpis trenutno nahaja. Ob iskanju naziva predpisa vpišite celoten naziv predpisa ali posamezne besede, ki sestavljajo naziv predpisa.

Naziv predpisa:

Organ:

Vrsta:

Področje:

Status:

Zadnji objavljeni predlogi predpisov

Državnotožilski red
Predlagatelj: MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE
Datum objave: 20.01.2012

Odredba o določitvi programa strokovnega usposabljanja in izpolnjevanja za varnostnika
Predlagatelj: MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE
Datum objave: 20.01.2012

Odredba o določitvi programa strokovnega usposabljanja in izpolnjevanja za varnostnika čuvaja
Predlagatelj: MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE
Datum objave: 20.01.2012

NAJBOLJ OBISKANI PREDLOGI PREDPISOV

Zakon o prijavi prebivališča
Predlagatelj: MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE
Število ogledov: 310

Zakon o osebni izkaznici
Predlagatelj: MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE
Število ogledov: 288

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja
Predlagatelj: MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT
Število ogledov: 251

Zakon o računovodstvu
Predlagatelj: MINISTRSTVO ZA FINANCE

Anketa - e-demokracija

V kakšne namene uporabljate svetovni splet?

- Izključno za delo.
- Za delo in osebno rabo.
- Izključno za osebno rabo.

Rezultati

Volitve 2011

	V RAZPRAVI	V GLASOVANJU	POSREDOVANI	Z ODZIVOM ORGANA	NEUSTREZNI	VSI	NOV PREDLOG
--	------------	--------------	-------------	------------------	------------	-----	-------------

V RAZPRAVI

Avtor jure9 | Razprava poteka do: 03.02.2012

Delo študentov, da se šteje kot delovna doba da se prispeva v državno blagajno.

(Komentarji 0)

S tem pa večja možnost dvig pokojnin za državljane....

Avtor Tim Aš | Razprava poteka do: 03.02.2012

Prenos pooblastila (Komentarji 0)

V Sloveniji imami čedalje več področij, kjer iz pip ne teče neoporečna voda. Večinoma je temu vzrok onesnaževanje talnice in vodnih virov s kemikalijami, gnojem in gnojevko ter drugimi odpadki ...

Avtor yamast | Razprava poteka do: 02.02.2012

Prepoved višjih marž za slovenske izdelke napram tujim izdelkom (Komentarji 1)

Predlagamo prepoved višjih marž za izdelke slovenskega izvora proti izdelkom tujega izvora enakih kategorij. Izdelki slovenskega izvora naj imajo nižje ali vsaj enake marže. To je mi&scaron...

1 Za 0 Proti

Avtor DaniloSLO | Razprava poteka do: 01.02.2012

Detektorji CO (Komentarji 0)

Predlagam da se uzakoni obvezna vgradnja detektorjev ogljikovega monoksida v prostorih , kjer je nevarnost povišanja CO.

1 Za 1 Proti

Avtor AJKA1961 | Razprava poteka do: 31.01.2012

ZAKON O DOHODNINI -EURO 5 (Komentarji 0)

Predlagam korekcijo Z Doh-2a in sicer 10.člen v 2 točki in sicer, da je investicija v tovorna vozila z emisijsko zahtevo oznako EURO V dovoljena tudi za davčno leto 2011 ...

Avtor Krustx | Razprava poteka do: 30.01.2012

Posodobitev Železniške povezave + 3. razvojna os skupaj (Komentarji 2)

Kot je že bilo povedano s strani nekaj strokovnjakov, so bili mnenja, da če želimo pravo, dolgotrajno in učinkovito ter hitro

POGOSTE KLJUČNE BESEDE

alkohol brezposelnost davek
davki delo kazen okolje
plače pokojnina pokojninska
reforma poslanci posteno
predlagam.vladi.si promet
referendum transparentnost
varčevanje vlada volitve
študentsko delo

KATEGORIJE:

Davki in finance Gospodarstvo Javna
uprava Kmetijstvo Kultura Notranje
zadeve Obramba Okolje in prostor
Pravosodje Promet Socialne
zadeve Splošno Šolstvo Visoko
šolstvo in znanost Zdravje Zunanje
zadeve

Zadnje objave	Največ ogledov	Največ glasov	Največ komentarjev
---------------	----------------	---------------	--------------------

20.01.2012, V razpravi

Delo študentov, da se šteje kot delovna doba da se prispeva v državno blagajno.

20.01.2012, V razpravi

Prenos pooblastila

19.01.2012, V razpravi

Prepoved višjih marž za slovenske izdelke napram tujim izdelkom

Zadnje
objave

Najveć
ogledov

Najveć
glasov

Najveć
komentarjev

08.03.2011, Z odzivom organa

Gradnja v lastni režiji (991 glasov)

21.07.2011, Z odzivom organa

Svobodno odločanje človeka o cepljenju v skladu s svojimi prepričanji (568 glasov)

21.06.2010, Arhivirano

Živalska policija (506 glasov)

22.02.2010, Arhivirano

Upanje za bolnike z multiplo sklerozo (290 glasov)

23.02.2011, Z odzivom organa

OPREMLJANJE ARTIKLOV Z OPOZORILOM TESTIRANO ALI NETESTIRANO NA ŽIVALIH (258 glasov)

Gradnja v lastni režiji

MiranN

Predlog poslan 08.03.2011

Z odzivom organa 09.05.2011

Zadnja sprememba 11.03.2011 07:15:38

SHARE

Predlog

Število glasov

Odziv pristojnega
organa

Komentarji (135)

Popravki predloga

Predlagam vladi in MOP, da ostane v veljavi 79. člen veljavnega ZGO, ki med drugim pravi, da je dovoljena koristna površina, do katere se še lahko gradi v lastni režiji 250 m².

Predlog podajam zaradi članka v glasilu Obrtnik, kjer je naveden predlog vlade površina 30 m², do katere bi bilo dovoljeno graditi v lastni režiji.

Hiša velikosti 250 m² koristne površine v etažnosti K+P+M je še tista socialna enota, ki omogoča gradnjo revnejšemu sloju prebivalcev. Marsikdo si gradnje s strani obrtnikov ne more privoščiti. S tem načinom do 30 m² bi se zgodilo, da konkurenčnost obrtnikov napram gradnji v lastni režiji ne bi bila več vprašljiva in bi ti lahko cene dvignili. S tem bi se upočasnila gradnja in proizvodnja gradbenega materiala. Ko se bo kriza prenehala in bo zopet dovolj dela pa na trgu ne bo dovolj gradbincev, ki bi opravljali manjše gradnje in bi zopet cena gradnje porasla. Na trgu tudi že sedaj ni dovolj gradbincev, ki bi znali graditi sonaravne objekte, kot jih lahko gradijo posamezniki, ki želijo bivati na sonaraven način.

Prosim MOP in vlado, da ponovno razmisli in ne spreminja veljavnega ZGO, ki v 79. členu dovoljuje gradnjo v lastni režiji do velikosti koristne površine 250 m². Investitorji, ki imajo dovolj denarja, itak oddajo gradnjo objekta podjetjem, investitorji, ki pa si morajo odtrgati od ust, pa izgubijo vsako možnost za gradnjo objekta ali vsaj prizidka. Socialne razlike so že prevelike, s preprečitvijo gradnje v lastni režiji pa bi se še povečale. Od MOP predlagana površina 30 m² predstavlja v bistvu eno sobico kot prizidek nekemu objektu, kar bo morda zopet poseglo v arhitekturni izgled pokrajine.

Zaradi slabih pogojev nakupa novih nepremičnin, zaradi nizkih plač, ki jih prejemajo zaposleni in ne nazadnje zaradi množice brezposelnih je ogrožena socialna eksistenca mnogih Slovencev. Gradnja v lastni režiji vsaj do neke mere omogoči ureditev ustavne pravice državljanov do lastnega bivališča.

Ključne besede gradnja, prostor, sonaravna gradnja

Kategorija: Okolje in prostor

Zadnji komentari:

Dodaj nov komentar

E- demokracija

E-demokracija je prilika da se omogući i olakša davanje informacija i njihovo razmatranje, da pridonosi sudjelovanju građana kako bi se proširile političke rasprave i kako bi se poticale bolje i zakonitije političke odluke.

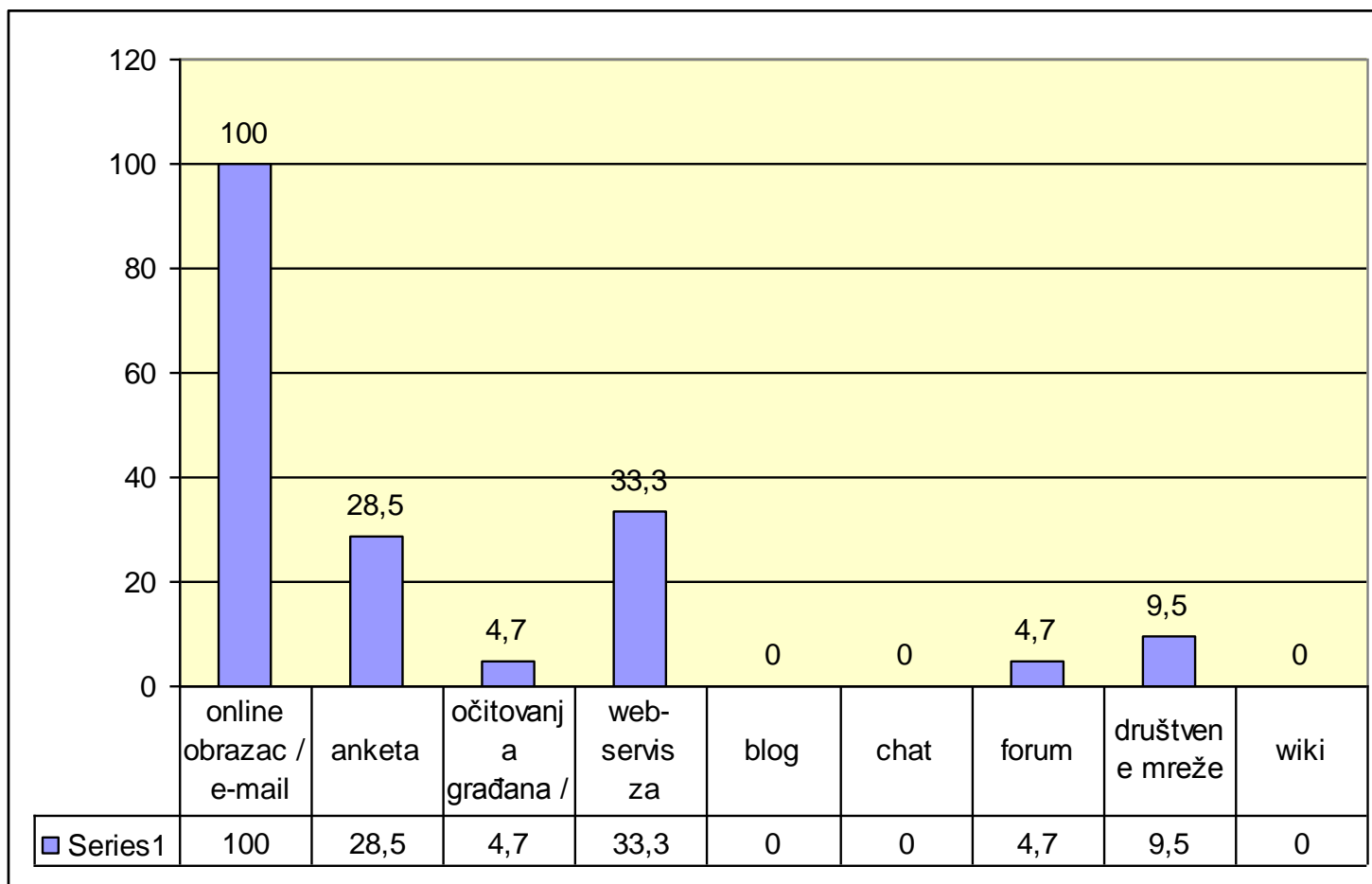
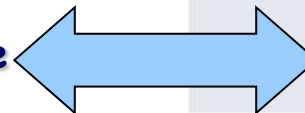
Primjer: Komunikacija, konzultacije, razmatranje putem službenih internetskih stranica županija Republike Hrvatske

E- demokracija

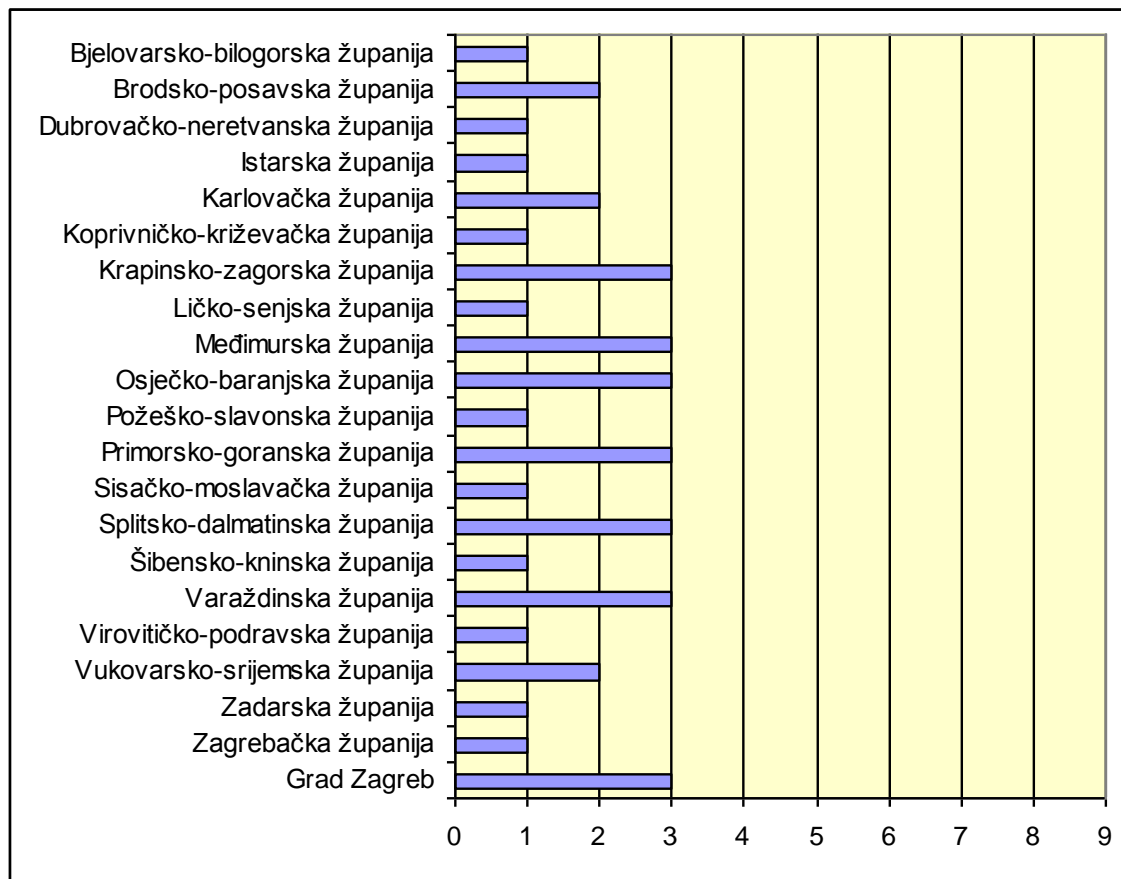
- Promatrano 9 kategorija
 - web servisi, blog, chat, forum, društvene mreže, wiki...

Komunikacija, konzultacije, razmatranje

Komunikacija, konzultacije, razmatranje

E- demokracija

Institucije javne vlasti trebaju davati i omogućavati slobodan i kontinuiran pristup informacijama i smanjiti troškove.

Primjer: Hidrin portal, CADIAL

www.hidra.hr

☐ Hvala na pažnji!